

บทที่ 1

บทนำ

การที่ประเทศต่าง ๆ มีทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน บางประเทศ
 ทรัพยากร ดินฟ้าอากาศ และสภาพสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เป็นต้นว่าปริมาณประชากร วัฒนธรรม
 นิยมประเพณี ฯลฯ เหมาะสมในการที่จะผลิตสินค้าเกษตรกรรม แต่ในบางประเทศทรัพยากร
 และสิ่งแวดล้อมอำนวยในการผลิตสินค้าประเภทอุตสาหกรรม ดังนั้นต้นทุนการผลิตสินค้าแต่ละ
 ชนิดในแต่ละประเทศจึงแตกต่างกันไป เมื่อคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมทางค้าเสรีธุรกิจแล้ว
 แต่ละประเทศก็ควรที่จะทำการผลิตสินค้าที่ประเทศนั้นมี Comparative Advantage
 แล้วนำมาซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน ได้มีนักเศรษฐศาสตร์บางท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีในเรื่องนี้ว่า

Countries will export the products of natural resources
 within their borders and import those commodities which
 require inputs of resources that they lack¹

การค้าระหว่างประเทศอำนวยความสะดวกให้กับทุกฝ่ายที่ทำการติดต่อค้าขายกัน²

¹ Charles P. Kindleberger, Foreign Trade and the National Economy. Yale University Press : page 28.

² บุญยง ทิพย์โส, มหเศรษฐศาสตร์ พระนคร : คณะพาณิชยศาสตร์
 และการบัญชี,

การคาระหว่างประเทศจึงถือว่าเป็นตัวจักรที่สำคัญอันหนึ่งในการที่จะเปลี่ยนโครงสร้าง (Structure) ของระบบเศรษฐกิจ นโยบายการค้ากับต่างประเทศมีผลกระทบกระเทือนไปถึงหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจ เป็นต้นว่าทางการผลิต การลงทุน การว่างงาน ฯลฯ ดังนั้นนโยบายการค้ากับต่างประเทศ จึงมีความสำคัญต่อความเจริญและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยซึ่งอยู่ระหว่างการเร่งรัดพัฒนา ความเจริญทางการค้ากับต่างประเทศ กับความเจริญทางเศรษฐกิจภายในประเทศจะต้องคำนึงควบคู่ไปในอัตราที่สมดุลกัน การวางแผนพัฒนาประเทศกับการวางนโยบายการค้ากับต่างประเทศต้องทำควบคู่ความละเอียดถี่ถ้วน การดำเนินนโยบายการค้ากับต่างประเทศผิดพลาด เท่ากับเศรษฐกิจของประเทศถอยหลังไปหลายสิบปี ผู้เขียนได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวของการค้ากับต่างประเทศ จึงได้ทำการค้นคว้าวิจัยนโยบายและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และเป็นแนวทางในการวางนโยบายการค้ากับต่างประเทศต่อไป

วิธีการและขอบเขตของการศึกษา

ผู้เขียนได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการค้ากับต่างประเทศของประเทศไทยในระยะเวลา 10 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2503 ถึง พ.ศ. 2512 ได้แก่มูลฐานการค้าที่ส่งออกไปขายต่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยมีสินค้าออกที่สำคัญ ๆ เป็นสินค้าหลักอยู่เพียง 7 - 8 ชนิด ผู้เขียนจึงได้กล่าวถึงภาวะการค้าขาออกของสินค้าหลักแต่ละชนิดนั้น ส่วนทางด้านสินค้าเข้านั้นประเทศไทยได้มีการซื้อสินค้าหลายชนิดจากหลายประเทศ ผู้เขียนจึงได้กล่าวถึงภาวะการค้าขาเข้าโดยแยกประเภทของสินค้าเข้า เป็นหมวดหมู่ใหญ่ ๆ ซึ่งการจัดหมวดหมู่ของสินค้าเข้านี้ถือตามรายงานการค้าต่างประเทศของกรมการสนเทศกระทรวงเศรษฐกิจ ให้นำข้อมูลดังกล่าวมาคำนวณหาอัตราการเพิ่มของมูลค่าสินค้าเข้า

และสินค้าออก พร้อมทั้งศึกษาถึงแนวโน้ม ของมูลค่าของสินค้าเข้าและสินค้าออกที่สำคัญ ๆ ในการศึกษา ผู้เขียนได้เพิ่งเจ้เฉพาะสินค้าเข้าและสินค้าออกที่สำคัญ ๆ โดยไม่คำนึงว่า ประเทศใดจะเป็นผู้ซื้อหรือขายสินค้านั้น ๆ ให้แก่ประเทศเรา และยังสามารถศึกษานโยบายการค้าเกี่ยวกับการควบคุมสินค้าเข้า การควบคุมสินค้าออก จากเอกสารของธนาคารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2503 - 2512 นำมาทำการวิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งที่เป็นปัญหาการค้ากับต่างประเทศโดยตรงและปัญหาการผลิต การดำเนินงานภายในประเทศที่กระทบกระเทือนการค้าต่างประเทศ ได้ชี้ให้เห็นสาเหตุของการที่ประเทศไทยมีดุลการค้าขาดดุลติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปี และเสนอแนะวิธีการที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้นพร้อมทั้งได้มีข้อเสนอแนะในการวางนโยบายการค้ากับต่างประเทศที่เหมาะสม